

Костенко С. В.

Студент 4 к. ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Мороховська Н.С. к.філос.н., доц.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Трансформація функцій прокуратури в сучасних умовах

Україна обрала європейський курс розвитку, тому перед країною постало гостре питання, щодо реформування прокуратури в контексті імплементації міжнародних стандартів в сфері прав людини.

На вимогу ст. 3 Статуту Ради Європи Україна взяла на себе зобов'язання, які відображені у Висновку Парламентської Асамблеї Ради Європи №190 (1995) [1]. Відповідно до вказаного Висновку а саме до п. 11 вказувалась необхідність зміни ролі та функцій прокуратури України, особливо щодо здійснення загального контролю за додержанням законності, скасувати наглядові функції насамперед загального нагляду, та перетворенням цієї інституції у демократичну, професійну та самоврядну систему, що у своїй діяльності керується Конституцією, законами та провідними європейськими стандартами.

Більше того додатково зазначалося і про трансформацію інших повноважень прокуратури України, а саме повноваження і функції прокурорів повинні обмежуватися сферою обвинувачення у справах про кримінальні правопорушення і вирішення загальних завдань із захисту інтересів держави через систему кримінальної юстиції, для виконання будь-яких інших функцій повинні бути створені інші ефективні органи.

15.04.2013 року Україною від РЄ було отримано документ «Принципи щодо ролі інституціональної організації прокурорської служби та статусу прокурорів України» з урахуванням якого здійснено підготовку проекту нової редакції Закону України «Про прокуратуру», який 06.08.2013 року було передано на експертизу Венеціанської Комісії. В ньому передбачалося повне скасування функції загального нагляду прокуратурою та скорочення функції представництва в судах. 14.10.2014 р. новий закон було прийнято. [2]. Актуальним залишається питання щодо трансформації функції нагляду за додержанням і застосуванням законів та функції попереднього слідства, що на часі регулюється конституційною нормою у п 9 розділу 15 перехідних положень Конституції України.) [3]. «прокуратура продовжує виконувати відповідно до чинних законів функцію нагляду за додержанням і застосуванням законів та функцію попереднього слідства до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів щодо контролю за додержанням законів та до сформування системи досудового слідства і введення в дію законів, що регулюють її функціонування.

Започатковані демократичні процеси реформування прокуратури будуть продовжені шляхом забезпечення практичної реалізації нового Закону України «Про прокуратуру» а також виключення з Конституції України розділу «Прокуратура», та врегулювання статусу прокуратури окремою статтею у розділі 8 «Правосуддя», що передбачено ст. ст. 131-11 Конституції України в редакції від 02.06.2016 р., обмеживши її компетенцію лише сферою кримінальної юстиції. Було наголошено, що основою реформ стане реалізація Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Також у цьому документі містилися загальні положення щодо посилення співробітництва у сфері юстиції, свободи

та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод.

Необхідно зазначити, що в Україні активно продовжується процес впровадження європейських стандартів щодо трансформації функцій прокуратури, але імплементаційні процеси ще далекі від свого завершення. Виконання прокуратурою функції досудового слідства буде тривати до створення Державного бюро розслідувань. Подальші зміни у функціонуванні органів прокуратури були запропоновані через зняття функції нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, що впливає з Закону України «Про внесення змін до Конституції України, щодо правосуддя». Виконання цієї функції передбачено регулярними пенітенціарними інспекціями, що мають запровадитися у майбутньому. Підводячи підсумки необхідно зазначити, що у сучасних умовах гостро стоїть питання щодо завершення реформування органів прокуратури з метою найшвидшого приведення її функцій до міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи Виконання обов'язків і зобов'язань взятих Україною при вступі до Організації від 26.04.2001 р., № 1244 (2001) Електронний ресурс Режим доступу http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_603
2. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2015, ст. 3
3. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р в редакції від 02.06.2016 р. // ВВР України, 1996 р., № 30, ст. 122